

Váleční veteráni navštívili Lidice.

Místo, kde historie dostává konkrétní tváře

Návštěva Památníku Lidice se stala jedním ze silných zastavení letošních poznávacích a vzpomínkových výletů, které karlovarská organizace Sdružení válečných veteránů České republiky pořádá pro válečné veterány. Právě Lidice byly od počátku plánovány jako místo historického poznávání, společného setkání a připomenutí událostí druhé světové války. Naši skupině se osobně věnoval ředitel Památníku Lidice PhDr. Eduard Stehlík, Ph.D., MBA. Jeho mimořádně poutavé vyprávění dokázalo událostem, které známe z učebnic a historických dokumentů, vrátit konkrétní lidské tváře.

Při pohledu na dobové fotografie jsme postupně zjišťovali, jak hluboká je jeho znalost historie Lidic. Zdálo se, že zná snad každé jméno na fotografiích, snad každický lidský osud. Nevyprávěl pouze o historických událostech, ale především o lidech, jejich rodinách a životech, které byly tragédií Lidic navždy přerušeny.

Místy jsme měli až pocit, jako by doktor Stehlík byl součástí lidických rodin a nevyprávěl o lidech z historických fotografií, ale o někom, koho osobně znal. Většinu z nich totiž přirozeně oslovoval křestními jmény. A když se jeho vyprávění dotklo atentátu na Reinharda Heydricha, hovořil o Janu Kubišovi jednoduše jako o „Jeníkovi“. Právě v takových chvílích člověk naplno vnímal, jak hluboce má příběhy těchto lidí v sobě uložené.

Bylo to opravdu mimořádně silné. U některých příběhů člověku doslova naskakovala husí kůže.

Po úvodním výkladu jsme se společně vydali přes krásně udržovaný růžový sad k pietnímu území, na kterém původní Lidice stávaly.

Procházet těmito místy bezprostředně po vyprávění doktora Stehlíka bylo mimořádně působivé.

Najednou jsme nestáli pouze před historickými fotografiemi. Ocitli jsme se přímo na místech, která nám před chvílí ukazoval a ke kterým nám vyprávěl konkrétní příběhy. Historie tak dostala úplně jiný rozměr.

Emocionálně nejsilnější okamžiky celého dne však přišly při společném uctění památky obětí.

Ženy z naší skupiny položily květiny k pomníku lidických dětí. Za Sdružení válečných veteránů České republiky jsme poté společně s doktorem Stehlíkem položili květiny k hromadnému hrobu lidických mužů, kteří byli 10. června 1942 zavražděni.

Byly to chvíle, při kterých nebylo potřeba mnoho slov.

Velmi děkujeme PhDr. Eduardu Stehlíkovi, Ph.D., MBA, že si na naši skupinu udělal čas, osobně se nám věnoval a svým mimořádným výkladem nám umožnil poznat Lidice způsobem, na který budeme dlouho vzpomínat.

Poděkování patří také Ministerstvu obrany České republiky, které pro tento výlet válečných veteránů zajistilo autobusovou dopravu. Podpora Ministerstva obrany umožňuje realizovat podobná společná setkání a významně přispívá k aktivitám veteránské komunity.

Jediné, co nás při zpáteční cestě trochu mrzelo, bylo, že se nás tentokrát sešlo méně, než by si takto výjimečná návštěva zasloužila. Je to škoda především proto, že podobné příležitosti se neopakují každý den. Naše výlety navíc nejsou jen cestou za vojenskou historií a zajímavými místy. Jsou především příležitostí znovu se potkat – s bývalými druhy ve zbrani, s kamarády, které jsme třeba dlouho neviděli, ale také s veterány různých generací. Budeme proto rádi, když nás při příštích výletech bude zase o něco víc.

Návštěva Lidic pro nás nebyla jen výletem za historií. Byla připomínkou konkrétních lidí a jejich osudů – a také toho, proč má smysl jejich příběhy dál vyprávět. Stejně důležitá jsou ale i samotná setkání veteránů, sdílení společných vzpomínek a zkušeností a přirozené propojování generací těch, kteří v různých obdobích sloužili své zemi. Nezapomínáme.